

महाराष्ट्र विधानपरिषद
पत्रक भाग दोन
मंगळवार, दिनांक ११ जानेवारी, २०२२ /पौष २१, १९४३ (शके)

३ . सर्व सन्माननीय सदस्यांना कळविण्यात येते की, गुरुवार, दिनांक ६ जानेवारी, २०२२ रोजी तारांकित प्रश्नांच्या मसुदयासंदर्भात आयोजित करण्यात आलेल्या बैठकीत मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांनी दिलेल्या निदेशानुसार मा.सदस्यांना तारांकित प्रश्न सूचना देण्यास मदत व्हावी याकरीता तद्संदर्भातील माहिती पत्रक भाग दोनद्वारे निर्गमित करण्यात आली असून या सचिवालयाच्या mls.org.in या संकेतस्थळावर देखील उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

➤ मा.सदस्यांनी प्रश्न सूचना देताना खाली नमूद केलेल्या बाबींचा उल्लेख करावा जेणेकरून मा.सदस्यांचे प्रश्न गुणवत्तेवर स्वीकृत होऊ शकतात.

- १) प्रश्नात उल्लेखित निवेदन कोणी, कोणास व केंव्हा दिले याबाबत स्पष्ट उल्लेख असावा.
- २) प्रश्नाधिन घटना नक्की कोणत्या गावात/तालुक्यात/जिल्ह्यात आणि निश्चित केंव्हा घडली आहे याचा दिनांकासह उल्लेख असावा.
- ३) प्रश्नाद्वारे निश्चित कोणत्या कालावधीतील माहिती अपेक्षित आहे तो कालावधी प्रश्नसचूनेत स्पष्टपणे नमूद करणे आवश्यक आहे.
- ४) प्रश्नामध्ये उल्लेखित मागणी अथवा तक्रार शासनाकडे कोणी, नक्की केव्हा म्हणजे कोणत्या दिनांकास आणि शासनाच्या निश्चित कोणत्या अधिकाऱ्याकडे केली आहे, याचा स्पष्ट उल्लेख करणे आवश्यक आहे.
- ५) एखाद्या प्रश्नात उल्लेख केलेल्या गैरव्यवहाराचे/भ्रष्टाचाराचे स्वरूप काय आहे, त्यामध्ये गुंतलेले कर्मचारी, अधिकारी कोण आहेत, गैरव्यवहार/भ्रष्टाचाराबाबत कोणी, केंव्हा तक्रार केली अथवा घटना केंव्हा उघडकीस आली, त्यामध्ये अंदाजे किती रकमेचा गैरव्यवहार/भ्रष्टाचार झाला आहे इत्यादीबाबत स्पष्ट उल्लेख असणे आवश्यक आहे.

➤ मा.सदस्यांनी तारांकित प्रश्न सूचना देणेबाबत महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ६८ मध्ये खालीलप्रमाणे तरतूद आहे.

- १) प्रश्न सुगम करण्यासाठी खरोखर जरूर नसलेले कोणतेही नाव किंवा विधान त्यात आणता कामा नये.
- २) जर त्यात एखादे विधान असेल तर प्रश्न विचारणाऱ्या सदस्याने त्या विधानाच्या अचूकतेबद्दल आपण स्वतः जबाबदार राहिले पाहिजे.

- ३) एखाद्या सार्वजनिक बाबीसंबंधाने शासनाच्या हेतूविषयी त्यात स्पष्टीकरण मागता येईल. परंतू, तो प्रश्न, प्रश्न विचारणाऱ्या सदस्याने उपस्थित केलेल्या बाबीसंबंधात कोणतीही विशिष्ट कारवाई करण्यासंबंधी वस्तुतः सूचना म्हणून असता कामा नये.
- ४) त्यात कोणतेही युक्तीवाद, अनुमाने, दोषारोप, वक्रोक्तिपूर्ण शब्दप्रयोग किंवा बदनामीकारक मजकूर असता कामा नये.
- ५) त्यात अभिप्राय व्यक्त करण्याविषयी किंवा कायद्याच्या तात्विक प्रश्नांची किंवा काल्पनिक विधानाची उकल करण्याविषयी मागणी करता कामा नये.
- ६) त्यात पदीय/किंवा सार्वजनिक नात्याने असेल त्या व्यतिरिक्त कोणत्याही व्यक्तीचे चारित्र्य किंवा वर्तन याविषयी उल्लेख असता कामा नये.
- ७) त्यात विधानपरिषदेने नेमलेल्या कोणत्याही समितीतील कामकाजाविषयी माहिती विचारलेली असता कामा नये.
- ८) तो अतिशय लांबलचक असता कामा नये.
- ९) त्यात जिच्या वर्तनावर फक्त मूळ प्रस्तावाच्या रूपाने आक्षेप घेता येईल अशा कोणत्याही व्यक्तीचे चारित्र्य किंवा वर्तन याविषयी ठपका ठेवलेला असता कामा नये.
- १०) त्यात वैयक्तिक चारित्र्यावर आरोप केले असता किंवा असे आरोप गर्भित असता कामा नये.
- ११) त्यात प्रश्नाच्या उत्तरात स्पष्टीकरण करता येणे शक्य होणार नाही इतके मोठे धोरणविषयक प्रश्न उपस्थित करता कामा नये.
- १२) त्यात आधीच उत्तर दिलेल्या किंवा ज्यास उत्तर देण्याचे नाकारण्यात आले असेल अशा प्रश्नांच्या आशयाची पुनरुक्ती असता कामा नये.
- १३) त्यात क्षुल्लक बाबीसंबंधी माहिती विचारता कामा नये.
- १४) त्यात सामान्यतः गतेतिहासासंबंधी माहिती विचारण्याचा हेतू असता कामा नये.
- १५) त्यात पहाता येण्याजोग्या कागदपत्रात किंवा सामान्य संदर्भ ग्रंथात दिलेली माहिती मागता कामा नये.
- १६) त्यात महाराष्ट्र शासनाला प्रामुख्याने जबाबदार नसलेल्या संस्थांच्या किंवा व्यक्तींच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या बाबी उपस्थित करता कामा नयेत.
- १७) त्यात गुप्त स्वरूपाच्या बाबीसंबंधी माहिती विचारण्याचा हेतू असता कामा नये आणि
- १८) तो, ज्या बाबींशी एखाद्या मंत्र्यांचा पदपरत्वे संबंध नसेल अशा बाबीसंबंधी असता कामा नये.

विधान भवन, मुंबई,
दिनांक : ११ जानेवारी, २०२२

राजेन्द्र भागवत,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद

याची प्रत :

- (१) महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे सर्व सन्माननीय सदस्य.
- (२) महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयातील सर्व अधिकारी व कक्ष.
- (३) संगणक कक्ष वेबसाईट.